

แผนปฏิบัติการระดับชาติ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
ด้านงานหัตถกรรม ด้านสุขภาพ

เทศบาลตำบลกงหรา

อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึงความรู้ของชาวบ้าน ซึ่งเรียนรู้มาจากพ่อ แม่ ปู่ย่าตายาย ญาติพี่น้อง หรือผู้มีความรู้ในหมู่บ้านท้องถิ่นต่างๆ ความรู้เหล่านี้สอนให้เด็กเคารพผู้ใหญ่ มีความกตัญญูรู้คุณพ่อแม่ และผู้มีพระคุณ มีความเอื้ออาทรต่อคนอื่น

รู้จักช่วยเหลือแบ่งปันข้าวของตนให้แก่ผู้อื่น ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาเป็นความรู้ที่มีคุณธรรมสอนให้คนเป็นคนดี สอนให้คนเคารพธรรมชาติรู้จักพึ่งพาอาศัยธรรมชาติโดยไม่ทำลาย ให้เคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และคนที่ล่วงดับไปแล้ว

ภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นความรู้เรื่องการทำมาหากิน เช่น การจับปลา การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ การทอเสื่อ การสานตะกร้า การทำไม้กวาด และเครื่องใช้ด้วยไม้ไผ่ ด้วยหวาย การทำเครื่องปั้นดินเผา การทำเครื่องมือทางการเกษตรนอกจากนั้น ยังมี ศิลปะดนตรี การฟ้อนรำ และการละเล่นต่างๆ การรักษาโรคด้วยวิธีต่างๆ เช่นการใช้ยาสมุนไพร การนวด เป็นต้น ภูมิปัญญาเหล่านี้เป็นความรู้ความสามารถที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ และถ่ายทอดมาให้เรา มีวิธีการหลายอย่างที่ทำความรู้เหล่านี้เกิดประโยชน์แก่สังคมปัจจุบันด้วย คือ

- การอนุรักษ์ คือการอนุรักษ์ชาติศิลปวัฒนธรรมไว้
- การฟื้นฟู คือ การรื้อฟื้นสิ่งที่ดีงามที่หายไป เลิกไป หรือกำลังจะเลิก ให้กลับมาเป็นประโยชน์ เช่น การรื้อฟื้นดนตรีไทย
- การประยุกต์ คือ การปรับ หรือการผสมผสานความรู้เก่ากับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน ให้เหมาะสมกับสมัยใหม่ เช่น การใช้ยาสมุนไพรในโรงพยาบาล ประสานกับการรักษาสมัยใหม่ การทำพิธีบวงสรวงใหม่ เพื่อให้คนร่วมมือกันอนุรักษ์ป่า

ลักษณะของภูมิปัญญาไทย มีดังนี้

- 1.ภูมิปัญญาไทยมีลักษณะเป็นความรู้ ทักษะ ความเชื่อ และพฤติกรรม
- 2.ภูมิปัญญาไทยแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ
- 3.ภูมิปัญญาไทยเป็นองค์รวมหรือกิจกรรมทุกอย่างในวิถีชีวิตคนไทย

4.ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องของการแก้ปัญหา การจัดการ การปรับตัว และการเรียนรู้ เพื่อความอยู่รอดของบุคคล ชุมชน และสังคม

5.ภูมิปัญญาไทยเป็นพื้นฐานสำคัญในการมองชีวิต เป็นพื้นฐานความรู้ในเรื่องต่างๆ

6.ภูมิปัญญาไทยมีลักษณะเฉพาะ หรือมีเอกลักษณ์ในตัว

7.ภูมิปัญญาไทยมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับการปรับตัวในพัฒนาการทางสังคม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตำบลกงหรา

จัดทำโดย

กองการศึกษา เทศบาลตำบลกงหรา

ด้านศิลปกรรม

1.นางบวร รัตนานุกุล

ประวัติ บ้านเลขที่ 22 หมู่ที่ 1 ตำบลงหรา
ความเชี่ยวชาญ จักสาน เช่น สานนาง กระดัง
เจ็บ สุ่ม กะเชอ ช้อง เสื่อคล้า, คุ้ม และหมวกน้ำ

2.นายเควจ เกสียงสง

ประวัติ บ้านเลขที่ 38 หมู่ที่ 4 ตำบลงหรา
ความเชี่ยวชาญ ทำโพน กลองมโนราห์ ไม้กวาด
คุ้มไก่ ทำตำมจอบ ต่อมพริ้วและส่านตำพริ้ว

3.นายบุญรุ่ม กรดสัน

ประวัติ บ้านเลขที่ 96 หมู่ที่ 5 ตำบลงหรา
ความเชี่ยวชาญ ทำไม้กวาดดอกหญ้า

ด้านแพทย์แผนไทย

นางต้น รุสวาง

ประวัติ บ้านเลขที่ 46 หมู่ที่ 1
ความเชี่ยวชาญ หมอตำแย แต่งกุล
บิบนั่น แต่งท้องตันหัวเด็ก

ด้านศิลปการนึ่ง

นางอ้อมจิต สงทน (มโนราห์อ้อมจิต เจริญศิลป์)

ประวัติ บ้านเลขที่ 188 หมู่ที่ 2 ตำบลงหรา
ความเชี่ยวชาญ การรำมโนราห์ ร้อยลูกปัดมโนราห์
ไว้ครุยมโนราห์ (มโนราห์ลงครู) เขียนกลอนมโนราห์

ด้านเกษตรกรรม

นางพญา อินนุรักษ์

ประวัติ บ้านเลขที่ 171 หมู่ที่ 1 ตำบลงหรา
ความเชี่ยวชาญ เกษษณธ์ ค้างสาธุ และจัดจำหน่ายค้างสาธุ

